

Tudományos konferencia, fotókiállítás és koncert a zsinagóga jubileumán

Szobrot kap Löw Immánuel

Ünnepi istentisztelettel, Izraeli bemutató fotókiállítással, tudományos konferenciával és klezmerkoncerttel folytatódott a hétvégén Szegeden az új zsinagóga felavatásának 100. évfordulója alkalmából szervezett ötnapos jubileumi rendezvénysorozat.

Az ünnepi istentisztelet után „A zsinagóga hangjai” címmel Csanády László orgonaművész, az SZTE Konzervatóriumának tanszékvezetője tartott bemutatót szombaton délelőtt a száz éve felavatott szegedi zsidó templomban a jubileumi rendezvénysorozat részeként. Délután „A Forrás” címmel fotókiállítás nyílt a Tisza Szállóban, amely a három vallás bölcsőjének is tekinthető Izraeli mutatja be.

Vasárnap délelőtt a szálló nagytérképén Lednitzky András, a Szegedi Zsidó Hitközség elnöke nyitotta meg a kétnapos tudományos konferenciát, hangsúlyozva, hogy a zsidóság az élet minden területén sokat adott Szegednek. A város palotáinak építettői, tervezői, a gazdasági és művészeti élet meghatározó szereplői között éppúgy szép számmal akadtak izraelita polgárok, mint a legkiválóbb orvosok, ügyvédek, kutatók, tanárok között. A vészorszakban 612-en munkaszolgálat során, 2091-en haláltáborokban haltak meg, sokan pedig hazatértek ugyan, de belerokkantak az átélt szörnyűségekbe. Mások az USA-ba, Kanadába, Svédországba, Svájcba és Izraelbe emigráltak – közülük többen alapítványt létesítettek vagy kisebb-nagyobb támogatást küldtek haza a zsinagóga rekonstrukciója javára. 1927-ben még több mint nyolcezer zsidó polgára volt Szegednek, mára alig maradtak félezen. Lednitzky András úgy fogalmazott: ma az akadályok legyőzéséhez erőt kell gyűjteniük a múltból.

Tegnap este a Budapest Klezmer Band adott nagy sikerű koncertet a zsinagógában.

Fotó: Schmidt Andrea

Ebben segít a konferencia is, hiszen huszonöt egyetemi oktató, neves szegedi polgárok és a városból elszármazottak járulnak hozzá előadásaikkal a múlt megismeréséhez, feltáráshoz.

Botka László polgármester köszöntőjében úgy fogalmazott: azt szeretné, ha Szeged európai régióközpontként a jövőben is sokszínű, nyitott, befogadó és toleráns város lenne, ezt a szemléletet kívánja erősíteni. A két zsinagóga ma meghatározó helyszíne a város kulturális életének, Szeged a jövőben is a lehetőségeihez képest a legnagyobb támogatást adja a működtetésükhöz. A jubileum megszervezéséhez gratulálva a polgármester bejelentette: jövőre, Löw Immánuel születésének 150. évfordulóján az önkormányzat szobrot szándékozik állítani a Dóm téri panteonban a tudós szegedi főrabbi emlékére.

Heisler András, a Mazsihisz új elnöke szerint a holokauszt és 40 év cionistaellenes politikája után a megfoglyatkozott szegedi zsidó közösség vallási vezető nélkül is igyekezett megőrizni hagyományait. Néhány éve újra van fiatal és tehetséges rabbija a városnak, így a vallási ünnepek megtartásával, rendezvények szervezésével újra igazi zsidó életet lehet élni Szegeden. A Mazsihisz elnöke azt kérte a polgármestertől: segítsen abban, hogy hittestvérei egy büszke város büszke zsidó polgárai lehessenek.

A köszöntők után Katona Tamás professzornak, a Miniszterelnöki Hivatal helyettes államtitkárának A zsidó népesség számának alakulása a népszámlálások tükrében című előadásával kezdődött a konferencia. Mint elhangzott: a 2001-es népszámlálás lebonyolításának szakmai, módszertani és

etikai hibái lehetetlenné teszik, hogy meg lehessen mondani a magyarországi zsidóság pontos lélekszámát. Bár az összeírásakor mindössze 13 ezren vallották magukat az izraelita felekezethez tartozónak, becslések szerint valamilyen kevesebb mint százezer zsidó származású polgára lehet az országnak. Háromnegyedük a fővárosban lakik, több mint 35 százaléuk diplomás. Budapest után Szegeden és Pécsen él a legnagyobb zsidó közösség.

A rendezvénysorozat ma délelőtt 9 órakor a konferencia további előadásaival folytatódik a Tisza Szállóban. 19 órától kántorhangversenyt rendeznek az új zsinagógában, ahol Gregor József, a Szegedi Magyar–Izraeli Baráti Társaság díszelnöke nemcsak köszöntőt mond, hanem énekel is.

HOLLÓSI ZSOLT

Hallatják hangjukat a kiscgazdák

A kiscgazdák nem akarnak más párt szárnyai alatt tevékenykedni, az agrártársadalom képviselőjeként hallatni szeretnék hangjukat.

A független kiscgazdapárt nem kíván beleolvadni a Fideszbe, szögezte le Réti Miklós, az FKGP országos elnöke szombaton Vásárhelyen, a megyei nagygyűlést követő sajtótájékoztatón. Elmondta: nem tudják elképzelni magukat más párt szárnyai alatt, hiszen az FKGP rendelkezik olyan múlttal és ideológiával, melyek a nehézségeken átsegítik őket. Minden megyében választott vezetőség működik, és készülnek a május 24-i nagygyűlésre.

Az elnök úgy vélte: a korrupciótól mentes kiscgazdapártra szükség van, mert a jelenleg kialakulóban lévő kétpólusú demokrácia a választópolgárok bizonyos rétegéből az érdektelenségért váltja majd ki. Réti Miklós szerint a párt képes hallatni a hangját.

Balogh Gyula országgyűlési képviselő, a párt alelnöke a nagygyűléssel kapcsolatban elmondta: ezzel szeretnék kifejezni, hogy a kiscgazdapárt működik, és bele kíván szólni a politikába.

A sajtótájékoztatót elhangzott az is, hogy a mintegy tízezer tagot számláló párt nem adja fel az agrártérkép képviselőletét. A kiscgazdapárt a jövőben a történelmi szociáldemokratákkal, kereszténydemokratákkal és a Magyar Demokrata Fórummal tud együttműködést elképzelni.

T. A.

Szakértelmüket adják az olaszok

Tájrendezés a megyében

Teljes tájrendezésre készít európai uniós pályázatot az az olasz szakembergárda, amelynek tagjai csütörtökön látogattak a Vásárhely és Makó környékén kijelölt 150 ezer hektáros mintaterületre.

Három éve áll kapcsolatban a vásárhelyi székhelyű Tisza–Maros Vízgazdálkodási Társulat és két észak-olaszországi tartomány, Emilio Romano és Veneto. A négy olasz szakemberből álló küldöttség Gianpaolo Milan, az ottani egyik vízgazdálkodási társulat igazgatója vezetésével csütörtökön személyesen is meggyőződött, hogy milyen állapotban van az a 150 ezer hektáros, Derekegyháztól Makóig húzódó terület, melyet a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium mintaterületként kíván fejleszteni.

Az ebből 132 ezer hektárt kezelő vásárhelyi székhelyű Tisza–Maros Szögi Vízgazdálkodási Társulat vendégeiként a helyszínrre érkező olasz szakemberek igen jónak találták a mezőgazdasági területet, megtapasztalták azt is, hogy az önkormányzatok támogatása nélkül az tovább már nem fejleszthető – mondta lapunknak Balla Iván, a vásárhelyi társulat igazgatója.

Az olaszok azt tapasztalták, hogy a terület kis- és nagyobb településeinek önkormányzatai támogatják a fejlesztési elképzeléseket. A 80 százalékból öntözött területnek számító Pó völgyéből érkezett szakemberek olyan, az Európai Unión belüli mediterrán éghajlattal rendelkezőnek számító régiók számára fogalmaztak

Lehet, hogy idén minden csepp víz kincset ér.

Fotó: Gyenes Kálmán

pályázatokat, mint Spanyolország, Portugália, Görögország. E régiós éghajlati övezetbe tartozik megyénk mintaterülete.

Balla Iván hangsúlyozta, nem egyszerűen csak vízrendezésről van szó, hanem komplex tájrendezésről. Ezen a 150 ezer hektáron 6 tározót kívánnak építeni, hogy levezzessék a belvizeket, ugyanakkor biztosítsák az öntözövizet, továbbá a külterületi, még a nagyüzemi gazdálkodáshoz alakított infrastruktúrát a jelenleg birtokszerkezethez igazítanak. Ehhez a belterületek vízrendezése is kapcsolódik, mely a belvizek elvezetését is jelenti. Mindez még olyan jóléti szolgáltatást is jelentene, mint amelyet a földéaki horgásztó kínál a pi-

henni vágyóknak. Hangsúlyt fektetnek a vízminőségre is, így az olasz vendégek kíváncsiak voltak az állattartó telepek hígtrágya-kezelésére, a szennyvíztisztításra is.

A kijelölt mintaterületen a meglévő öntözhető területet még harminc ezer hektárral kívánják növelni, a vízártások területeken alakítanak ki a tározókat és az Európai Unió által szorgalmazott erdőtelepítést is elősegíték, mely a szántóföldi művelést helyettesítheti.

Az uniós pályázatokhoz az olaszok még a nyáron megkapják az alapadatokat. A szakértők októberre elkészítik a tájrendezési tervet.

B. K. A.

Közbú és magánöröm

SZÁVAY ISTVÁN

Megvallom, nem szeretnék politikus lenni. Viszont ha valaha mégis e pályára sodorna a sors, akkor csak és kizárólag Magyarországot választanám áldásos tevékenységem színteréül. Hisz Guinness-rekord számba menő életemi felelősségünk mindenképpen bearanyozza, kifejezetten kényelmessé teszi mindálunk a politikusi létet.

E meggyőződéshez éppen a minap szolgáltatott adalékot a Fidesz fővárosi frakciója, amikor a 4-es metró kapcsán annak a véleményének adott hangot, miszerint nagy kár, hogy csak most indul majd a beruházás és nem korábban. No comment! – mondhatnám, de felelősségünk okán jelzem: éppen a Fidesz-kormány volt az, amely megtorpasztotta annak idején az építkezést.

Egy fecske természetesen nem csinál nyarat, aminthogy egyetlen felelősség sem terem magyar virtust. Memóriazavarért azonban nem kell a szomszédba mennünk. Vegyük például az egészségügyi privatizáció ügyét! Már-már áhítattal hallgatom ugyanis, ahogyan az ellenzék elsiratja a majdan privatizálandó magyar kórházakat, hozzátéve, hogy a magánosítással mindenki rosszul jár, csak a privatizálók gazdagodnak az ügyön. Mindehhez lelkesen bólogatnak is, hisz magam sem vagyok jó véleménnyel az egészségügyi privatizációjáról, de mégiscsak eszembe jut, amikor a mostani ellenzék – akkoriban kormányon – hasonló törvényt készített elő. Olyannyira, hogy Szegeden még törvény hiányában is majdnem sikerült keresztülvinnie a magánosítást azzal, hogy milyen jó kísérleti terep leszünk a majdani országos folyamatához.

Mint a Bikini-atoll a hidrogénbombának – mondanám némi malíciával, de tartózkodjunk a minősítésekkel, hisz tény is akad elegendő és éppen az egészségügyi magánosítás körében. Például a praxiszprivatizáció, amelynek során az éppen regnáló háziorvosok nemzeti ajándékképpen öt-tíz-húszmillió vagyon értékű joghoz jutottak – ingyen. Még ezzel sem lenne semmi bajom, de azt már igencsak sajnálom, hogy a néhány hónappal korábban nyugdíjba ment körzeti orvosok már semmit sem kaptak, mint ahogyan a néhány hónap múlva a praxist átvevő fiataloknak már ki kellett perkálniuk a súlyos milliókat, hogy dolgozni, gyógyítani tudjanak.

Nem semmi – mondhatnánk, csakúgy, mint a kórházprivatizációra. Amelynek során a meglévő intézményhálózat kerül majd újra, ahelyett, hogy új, korszerű, eleve magántulajdonú kórházak építésére ösztönöznénk a tőkét, valódi minőségi, ár- és költségversenyt teremtve a piacon, amelyben a legjobbak maradnának talpon. Persze ez két okból sem látszik kivitelezhetőnek. Például mert az egészségügyi pénztár eddig is diszkriminálta a magánklinikákat, általában nem fizetett az ottani gyógyításért, no meg a valódi verseny nem biztos, hogy annyira kedvére való a tőkének, mint a könnyű és gyors privatizáció.

Érdekes volt, amint valamelyik reggeli tévéműsorban éppen Suchmann Tamás, egykori szakminiszter fejtette ki, ő már leállítaná a privatizációt, inkább a tőzsdén forgatná az állami többségi tulajdonban lévő cégek papírjait. Szerintem ebből sem lesz semmi, pedig háromféle haszna is lenne az eljárásnak. Élénkítené a tőzsdét, árfolyamnyereséget is szépen hozhatna, no meg hossz idején, apránként jóval többért lehetne eladni is egy-egy céget, mint angróban.

Sajnos, szerintem ezt a leckét is elfelejtjük. Ráadásul még azelőtt, hogy megtanulhatnánk.

A Fidesz megyei politikusi kongresszusáról

Pártból szövetség

A Fidesz-Magyar Polgári Szövetség Csongrád megyei politikusi sikeresnek ítélték a szervezet hétvégi, budapesti tisztújító, programalkotó és alapszabály-módosító kongresszusát.

Bartha László, a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség szegedi szervezete elnökének megfogalmazása szerint soha ilyen sikeres kongresszust nem rendezett még a Fidesz, mint amilyen a hétvégi tanácskozás volt. – Öröm volt látni, hogy ennyi ember gyűlt össze. Míg néhány éve egy kisebb teremben is elfértünk, mára már a kongresszusi központot is kinőtte a Fidesz. A kongresszus légköre optimista volt, annak ellenére, hogy mindenki pontosan tudta: rengeteg munkát kell elvégeznünk a jövőben – fejtette ki Bartha László. Hozzátette: nagyon fontos gondolatként fogalmazódott meg ismét: nem jutalomért kell munkálkodni, a jobbítás szándéka vezéreljen minden Fidesz-tagot. A jutalom az, hogy dolgozhatunk. A legfontosabb feladat, hogy a Szövetség megtegyen minden tőle telhetőt a nemzeti egység megteremtéséért, az értékközpontú magyar társadalom kialakításáért.

Dobó László, aki a Fidelitas országos alelnökéként vett részt a Fidesz-MPSZ kongresszusán, a következőkben összegezte tapasztalatait: – Jó hangulatú

kongresszust rendezett a Fidesz, s ami külön öröm számomra, hogy a szövetség alapításához kapcsolódva nyolcszáz új taggal bővült szervezetünk. Azt is nagyon fontosnak tartom, hogy az alapszabály módosítása kapcsán mindenki kifejtette véleményét, 312 módosító javaslatot terjesztettek elő a küldöttek, és így olyan alapszabály született, amely jó keretet biztosít a ránk váró feladatok megoldásához. Nagyon örültem annak, hogy Áder János felszólalásából egyértelműen kiderült, az a híresztelés, miszerint ő nem ért egyet a Fidesz átalakításával, nem volt más, mint a sajtó kitalációja. Ami pedig a Csongrád megyei fideszes tennivalókat illeti: nem elég többet dolgozni, de minőségileg is jobb munkát kell végeznünk a jövőben – mondta Dobó László.

Martonosi György makói parlamenti képviselő szerint a hétvégi esemény nagyon hasznos és bizakodó hangulatú munka-kongresszus volt. Kiemelten a kongresszuson született két határozat jelentőségéről beszélt. Ezek egyike az ellen tiltakozott, hogy az MSZP–SZDSZ koalíció az uniós jogharmonizáció ürügyén a lényegétől fosztja meg a határon túli magyarok érdekében meghozott státustörvényt a kedvezmények szűkítésével, a másik az emberi jogok magyarországi helyzetére hívta fel a figyelmet.

B. Z. –SZ. I. M.